

SAMEN VOORUIT

Strategisch plan ElkWelzijn 2021 – 2025

Missie

ElkWelzijn wil in en om Culemborg bereiken dat:

- ✓ mensen zich met elkaar verbonden voelen
- ✓ er begrip en respect is voor elkaar
- ✓ iedereen mee kan doen naar vermogen
- ✓ mensen zoveel mogelijk het leven kunnen leiden dat hen voor ogen staat

Visie:

ElkWelzijn staat voor meedoen. ElkWelzijn heeft een sterk, divers en groot netwerk en is voor veel inwoners het eerste aanspreekpunt bij zorgen of vragen. De impact van ElkWelzijn is breed. Onze focus is niet puur op de kwetsbaarste groepen, maar op de samenleving als geheel. Door mensen die dit nodig hebben te ondersteunen, hebben we impact op de gehele maatschappij..

Onze basis is het aanwezig zijn in de wijk en op plekken waar mensen wonen, leven en werken. We leggen contact, kijken en luisteren. Zodat we weten wat inwoners bezighoudt en wat wensen, zorgen en kansen zijn.

We hebben continu contact met inwoners van Culemborg en de gemeenschappen waarin we actief zijn. Medewerkers zijn dichtbij en gemakkelijk bereikbaar. Doordat zij weten wat er speelt, kan ElkWelzijn signaleren en flexibel inspelen op veranderende behoeften. We leggen verbindingen, tussen individuen, groepen en organisaties.

We verbinden en stimuleren. Zodat activiteiten tot bloei komen, kansen verzilverd worden en mensen elkaar ontmoeten, kennen en steunen.

We stimuleren en ondersteunen initiatieven van inwoners voor meer ontmoeting en sociale samenhang in wijken en buurten. Onze kennis hiervan delen we met onze partners zodat zij hun rol beter kunnen vervullen. Samenwerken is voor ons

vanzelfsprekend. We zijn creatief in het zoeken naar mogelijkheden, kansen en nieuwe wegen. We zijn een ondernemende organisatie die laat zien wat ze doet.

We ondersteunen op een manier die passend is. Waar mogelijk collectief, waar nodig individueel. We zijn een schakel tussen informele en formele zorg. Zodat wie steun nodig heeft, deze snel en op maat krijgt.

Als mensen het niet volledig zelf redden, dan helpen we hen zelf oplossingen te vinden op een manier die bij hen past. Eigen regie staat voorop. We stimuleren dat er voldoende oplossingen zonder professionele hulp voorhanden zijn. Dus dat familie, vrienden en burens in staat zijn hulp en mantelzorg te bieden, en dat er passende vrijwilligers(projecten) zijn. We leggen verbindingen tussen hulpvragers en hulpbieders.

Kernwaarden

Betrouwbaar: we zijn zorgvuldig in contacten, we zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. We zijn een professionele organisatie met deskundige en betrokken medewerkers.

Betrokken: we zijn begaan met mensen, ons werk is mensenwerk, we voelen ons betrokken bij wat er gebeurt in Culemborg, we staan midden in de gemeenschap.

Ondernemend: we gaan erop af, we zien en benutten kansen, spelen actief in op ontwikkelingen en trends, we werken efficiënt en zijn een lerende organisatie.

Flexibel: we bewegen mee met wat de samenleving van ons verwacht, zoeken naar creatieve oplossingen en houden het vizier open voor onverwachte of onconventionele mogelijkheden.

Samen doen: we doen het werk altijd samen, met bewoners, cliënten, vrijwilligers, partnerorganisaties, bedrijven en overheid.

De samenleving en ElkWelzijn: een analyse

Toen het vorige strategisch beleid is herzien, werd de omslag gemaakt naar welzijn nieuwe stijl, het werken met de generalistisch werkende wijkcoaches. Het begrip 'participatiesamenleving' was geboren en we stonden toen aan de vooravond van de decentralisaties in het sociaal domein. Zichtbaarder en flexibeler aansluiten bij de vraag vanuit de samenleving werd belangrijker. De beweging is in- en doorgezet om meer te denken in het zorgen dat, in plaats van het zorgen voor. Het loslaten, niet voor mensen maar met hen aan het werk. Het informele heeft een grotere plaats gekregen: eigen netwerk, vrijwilligerswerk, participatietrajecten, het versterken van basisvaardigheden en het ondersteunen van inwoners bij initiatieven en activiteiten in plaats van deze voor hen te organiseren. In Culemborg kreeg deze beweging vorm door meer outreachend te werken, vrijwilligers in te zetten op ontmoetingsplekken en inwoners te ondersteunen bij het zelf opzetten van activiteiten.

Daarmee hebben we de beweging gemaakt naar de moderne sociaal werker. Deze beweging is niet af en blijft actueel. De moderne sociaal werker staat in het gewone leven naast mensen, ondersteunt en verbindt.

Van rijk naar gemeente

Inmiddels zien we dat er na de decentralisaties in 2015 zorgen zijn over de effectiviteit en betaalbaarheid van de zorg. Dit is in Culemborg een actueel thema dat in 2020 een groot bezuinigingstraject tot gevolg had. Daarnaast zien we een toename van de vraag naar (zwaardere) hulp en zorgⁱ. Na het verplaatsen van verantwoordelijkheden van het rijk naar de gemeente (transitie) zijn we in de fase van echt anders denken en handelen (transformatieⁱⁱ): nog dichterbij de inwoner, met oog voor wat die in het dagelijks leven nodig heeft, hecht samenwerkend tussen verschillende sectoren en organisaties, zowel de formele als de informele partijen. De heroriëntatie op het Sociaal wijkteam in Culemborg is een goed voorbeeld van deze ontwikkeling.

Preventie voorop

Preventie is onze corebusiness. Onze inzet is er op gericht dat kleine problemen klein blijven en grote problemen worden voorkomen of beperkt. De nadruk op preventie is ook in Culemborg en omliggende gemeentes zichtbaar. Een van de Culemborgse wethouders initieerde een preventieakkoord en er wordt geïnvesteerd in jongerenwerk en in de bestrijding van laaggeletterdheid. In Culemborg en regionaalⁱⁱⁱ is extra aandacht voor het bestrijden van financiële problemen.

Wij zien dat ondersteuning in de eigen leefomgeving voor mensen prettig en minder belastend is, met behulp van hun netwerk, eventueel met vrijwilligers. Zij willen passende steun, zo snel mogelijk, zo licht mogelijk. Gewoon in hun dagelijks leven. Culemborg is in vergelijking met de omliggende gemeenten 'stads' en wordt getypeerd als "Nederland in het klein"^{iv}. Dit betekent dat we – op beperkte schaal- met allerlei stedelijke problematiek te maken hebben. Hoewel preventie hoog op de agenda staat, zijn problemen soms complex en zwaar. Voor deze mensen is en blijft specialistische hulp en zorg, soms langdurig, noodzakelijk.

Meedoen in een complexe wereld

We zien namelijk ook dat kwetsbare groepen van wie zelfredzaamheid wordt verwacht het niet altijd redden zonder hulp. De samenleving is complexer geworden door ontwikkelingen als de terugtrekkende overheid, extramuralisatie, de decentralisaties, migratie, demografische veranderingen zoals vergrijzing, de komst van het internet, toegenomen digitalisering en de coronacrisis. Mensen wonen langer thuis en blijven met aanvullende zorg in hun eigen omgeving^v. In Culemborg is één op de 6 inwoners (ca 5000 mensen) laaggeletterd. Laaggeletterdheid heeft een negatieve invloed op gezondheid, participatie en welzijn. Hoewel Nederland tot de rijkste landen van Europa behoort, neemt armoede toe^{vi}. Uit onderzoek^{vii} blijkt dat eenoudergezinnen, mensen met een niet-westerse achtergrond, bijstandsontvangers en alleenstaanden jonger dan 65 jaar een grote kans op ernstige armoede hebben. De armoede uit zich onder meer in (zeer) beperkte financiële middelen, sociale uitsluiting, gezondheidsproblematiek en beperkte toegang tot onderwijs.^{viii}

Participeren betekent niet voor iedereen hetzelfde en is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Voor het sociaal werk betekent dit dat we te maken hebben met heel verschillende doelgroepen die heel verschillende behoeftes hebben. Zelfredzaamheid lijkt politiek en maatschappelijk gezien een individueel streven te zijn, waarbij vaardigheden om samen te leven, samen redzaam te zijn uit beeld raken en minder belangrijk lijken. Er wordt veel van mensen gevraagd. Er zijn groepen in onze samenleving die zich heel goed redden, maar ook groepen van wie we te veel vragen. We zien dat spanningen tussen bevolkingsgroepen in de samenleving toenemen. We zien tegenstellingen en verschillen tussen rijk en arm, hoog en laagopgeleid, mensen met en zonder een migratieachtergrond, voor- en tegenstanders van

Culemborg telt in 2021 29.129 inwoners. Met ruim 950 inwoners per vierkante kilometers is Culemborg relatief dichtbevolkt. De leeftijdscategorie 45 t/m 64 jaar is met ruim 30 % het sterkst vertegenwoordigd. Culemborg, weerspiegelt, volgens politiek geografen het gemiddelde Nederland perfect én kent tegelijkertijd de diversiteit van grotere steden. De Culemborgse bevolking bestaat, net als het landelijke gemiddelde, voor 23,7% uit mensen met een migratieachtergrond. In heel Nederland wonen 200 verschillende nationaliteiten. Het kleine stadje Culemborg telt er 70. Met 28,5% lager opgeleide mensen, zit Culemborg net iets boven het landelijke gemiddelde. Laaggeletterdheid ligt op het landelijke gemiddelde: 1 op de 6 mensen heeft moeite met lezen en schrijven. In Culemborg leeft 1,8% van de bevolking van een bijstandsuitkering (landelijk 2,4%). Culemborg is gericht op Utrecht, maar ligt in de Betuwe. Een deel van deze streek is relatief conservatief, met meer plattelands- dan stedelijke kenmerken en deels gelegen op de zogenaamde "biblebelt". Het stemgedrag van Culemborgers weerspiegelt het landelijke beeld, waarbij verschil is te zien per wijk.

coronamaatregelen. We zien meer wij/zij denken, korte lontjes en de neiging gelijk te willen hebben. Dit wordt voor een deel versterkt door de manier van communiceren op social media. Tegelijkertijd zijn er ook misstanden, zoals de toeslagenaffaire en discriminatie, waardoor mensen hun vertrouwen verliezen in de overheid en een rechtvaardige samenleving.

Uit onderzoek^{ix} blijkt dat Culemborg een prettige en veilige stad is om te wonen. De zelfredzaamheid is groot en met de meeste mensen gaat het goed. Toch valt op dat er veel discriminatie voorkomt en dat jongeren zich vaker onveilig voelen dan volwassenen en ouderen. Wat opvalt zijn de verschillen tussen hoog- en laagopgeleide mensen, waar het gaat om gezondheid en de beleving van veiligheid en welzijn. Dit ondersteunt ons beeld van toenemende tweedeling.

De wereld wordt steeds kleiner, internet brengt alles dichtbij en we worden overspoeld met informatie. Kennis lijkt relatief en een bijwerking van social media is dat eigen opvattingen worden bevestigd en extremen worden versterkt. Dit alles vraagt verbindingskracht met aandacht voor dialoog, wederkerigheid en de stem van de 'gewone mensen' in het 'gewone leven'. Zij ervaren niet altijd dat zij worden gehoord.

Coronacrisis

De coronacrisis maakt duidelijk dat niets vanzelfsprekend is en niet alles maakbaar. Dat wat het gewoonste leek – bij elkaar binnen lopen, een hand geven- verdween uit het dagelijks leven. Wat we niet voor mogelijk hielden – sluiting van scholen, horeca, buurthuizen- gebeurde. De gevolgen van de pandemie worden nu zichtbaar: geïsoleerde ouderen, jongeren die mentaal in de knoop zitten, kinderen met leerachterstanden, toename van financiële problemen, overgewicht. Maar ook een herwaardering van ontmoeting, een grote bereidheid tot burenhulp, meer aandacht voor het thema gezondheid en toename van vraag naar vrijwilligers. Feit is dat we nog maar beperkt kunnen overzien wat deze pandemie precies gaat betekenen voor individuen, groepen en de samenleving als geheel.

Sociaal werk zet in beweging

Sociaal werk is een dynamisch vak, de kern van de sociaal werker is om flexibel mee te bewegen met wat er nodig is. Onze toegevoegde waarde zien wij in het leggen van die verbinding en ons innovatief vermogen. Daarbij willen wij een strategisch partner zijn in onze samenwerkingsverbanden. Onze kracht zit in de breedheid, maar wanneer we alles zelf doen verliezen we aan daadkracht. Daarom willen wij bekend staan als deskundig, wij hebben kennis van de inhoud - namelijk dat wat mensen in beweging zet in het dagelijks leven en hoe samenwerking en groepsprocessen te begeleiden- veel ervaring en weten wat er speelt bij inwoners omdat wij steeds dichtbij hen zijn. Onze signalerende rol is dan ook onze kracht. Daarnaast staan we voor ondernemerschap en flexibiliteit: wij zijn een organisatie die mee gaat met de ontwikkelingen in de omgeving. Wij zijn nieuwsgierig, wij kijken over grenzen heen en durven nieuwe activiteiten en werkwijzen uit te proberen. Wij hebben goede ideeën en we staan midden in de maatschappij. Zo hebben wij naast uitvoering een helicopterview. We signaleren, adviseren en krijgen zowel onze doelgroep als onze partners in beweging.

Voor onze professionals betekent dit dat zij in staat moeten zijn om te gaan met tegengestelde belangen en in de complexe omgeving slimme keuzes te maken. Ook vraagt het om resultaatgerichtheid, focus en planmatig werken. Naast deskundigheid komt het accent te liggen op het zijn van een strategische partner en innovator. We nemen vaker de regie om maatschappelijke kwesties te bespreken en aan te pakken. – Het werk alleen uitvoeren is onvoldoende: medewerkers zijn ambassadeur, innovator en kunnen ons

verhaal goed vertellen. We zijn trots op onze deskundigheid, verbindingskracht, flexibiliteit en culturele sensibiliteit en willen hierin verder groeien en deze competenties versterken.^x

Om dit bij ons scherp te houden, gaan we veel doen aan intervisie en methodiekbeknoptingen. Dit doen we systematisch o.a. door aan te sluiten bij het kwaliteitslabel sociaal werk en doordat iedere professional is ingeschreven in het kwaliteitsregister. Er is ruimte voor medewerkers om zelfstandig te handelen binnen de benoemde thema's en hierbij experimenten aan te gaan. We spreken intern over ethiek en dilemma's, waar die zich voor doen. We zetten extra in op zelfstandigheid en zelfredzaamheid van medewerkers. Dit past bij de zelfstandigheid die we in de maatschappij teweeg willen brengen. Vrijwilligers van ElkWelzijn zijn onze ambassadeurs en naast onze medewerkers de mensen die onze impact mogelijk maken. Zij zijn op diverse momenten in het jaar betrokken bij onze kwaliteitsontwikkelingen en het beleid. We luisteren goed naar inwoners en samenwerkingspartners, door hen te bevragen en te betrekken bij evaluaties en nieuwe ontwikkelingen. Werkwijzen waarvan we weten dat ze goed werken, beschrijven we methodisch zodat onze kennis zichtbaar en overdraagbaar is, ook naar andere werkgebieden. We geloven in de impact die wij hebben en willen dit zo veel mogelijk inzichtelijk en overdraagbaar maken.

Strategische uitdagingen

Op basis van onze analyse komen we tot vier belangrijke strategische uitdagingen. Dit zijn de maatschappelijke vraagstukken in onze omgeving waar wij een belangrijke rol zien voor onszelf en waaraan we ons de komende 4 jaar verbinden. Dit betekent dat onze inzet erop gericht is, verschil te maken bij deze uitdagingen waar onze samenleving mee kampt.

Welzijn voorkomt zorg	
Korte omschrijving	meerwaarde van ElkWelzijn
<p>Er zijn zorgen over de effectiviteit en betaalbaarheid van de zorg en de toename van de vraag naar (zwaardere) hulp en zorg. Ondersteuning dicht bij burgers organiseren op een manier die effectief en betaalbaar is, vraagt een andere manier van kijken naar preventie, zorg en hulp. Goede samenwerking tussen de sociale basis, sociaal werk en zorg/hulpverlening is nodig. Ondersteuning in de dagelijkse leefomgeving is voor mensen vaak prettiger en minder belastend. Uiteindelijk gaat het om voorkomen waar dit kan en snel goede hulp inzetten voor wie dit nodig heeft.</p> <p>Zwaartepunt samenwerkingspartners: informele partijen, zoals vrijwilligersorganisaties, zelforganisaties, moskeeën en kerken. Partijen zoals verenigd in het Netwerk Vrijwilligers in Zorg en Welzijn.</p> <p>Investering in informele partijen voorkomt zorg. We verbinden dit met de formele zorg, m.n. via het Sociaal Wijkteam.</p>	<p><i>“Wat iemand zelf kan en wil en wat er mogelijk is aan lichte steun komt bovendrijven door onze aanpak. Wat zwaar en moeilijk is zakt naar de bodem. Dat is een klein deel dat snel doorvloeit naar noodzakelijke zwaardere hulp.”</i></p> <p>Al onze inzet is gericht op voorkomen van erger en behouden en gebruiken van wat goed gaat. Preventie betekent ook snel en effectief signaleren en onze kennis en ervaring met preventie actief delen met samenwerkingspartners.</p> <p>Wij hebben verstand van samenwerking en dagen inwoners, partners en groepen uit om slimmer samen te werken en onderlinge verschillen te erkennen en te omarmen.</p> <p>we verzamelen partijen rondom vraagstukken, zo hebben we de meeste impact.</p> <p>Wij zijn de verbindende schakel tussen formele en informele zorg.</p> <p>In de sociale basis zijn sterke steunnetwerken van samenwerkende burgers en (vrijwilligers)organisaties nodig, zodat mensen gemakkelijk een beroep doen op</p>

	<p>elkaar en het niet tot een vraag om (professionele) zorg komt.</p> <p><i>Het effect van deze inspanningen is dat iedereen die dit nodig heeft, passende ondersteuning krijgt. Dat zwaardere zorg wordt uitgesteld of voorkomen en dat zo veel mogelijk problemen in het dagelijks leven, met informele steun wordt opgelost.</i></p>
Van achterstand naar zelfredzaamheid	
Korte omschrijving	Meerwaarde van ElkWelzijn
<p>Ontwikkelingen als de terugtrekkende overheid, extramuralisatie, decentralisaties, vergrijzing, de komst van het internet, groeiende armoede, digitalisering en de coronacrisis, hebben de maatschappij complexer gemaakt. Kwetsbare groepen van wie zelfredzaamheid wordt verwacht, redden het niet altijd zonder hulp. Deze kwetsbare groepen zijn heel verschillend, met heel verschillende behoeftes en talenten. Er wordt veel van mensen gevraagd. De nadruk ligt op prestaties en niet op welzijn en eigen keuzes. Zelfredzaamheid lijkt een individuele zaak, samen leven vraagt om samenredzaamheid. Deze uitdaging vraagt flexibiliteit en samenwerking buiten de eigen sector.</p> <p>Zwaartepunt samenwerking: collectieve signalen over achterstanden delen we met de gemeente. In de uitvoering ligt het zwaartepunt bij netwerken als het Leefbaar Wijkteam en het Leerhuis.</p>	<p><i>“Wij vinden eigen keuze en eigen regie belangrijker dan achterstanden. Wie bepaalt wat een achterstand is? Wij stellen de vraag wat iemand zelf wil en waar hij/zij goed in is. Zelfredzaamheid is goed, maar soms een te individueel idee, wij gaan voor samenredzaamheid.”</i></p> <p>We werken volgens de Presentiebenadering^{xi}. Dit betekent dat we naar mensen toe gaan, groepen en individuen bevragen, dichtbij blijven en aansluiten bij wat zij kunnen en willen. Van daaruit beïnvloeden we mensen, zetten ze in beweging en bieden gericht lichte steun. We vergeten de context niet van waaruit iemand komt. Niet iedereen heeft dezelfde beginsituatie en dezelfde kansen. Signalen, ook waar grote zorgen zijn, delen we gericht met samenwerkingspartners.</p> <p>We stimuleren wederkerigheid. Vanuit het besef dat wie vandaag hulp biedt, morgen de hulpvrager kan zijn.</p> <p><i>Het effect hiervan is dat iedereen op zijn eigen manier mee kan doen in de samenleving. Met ruimte voor verschillen.</i></p>
Bubbels en polarisatie	
Korte omschrijving	Meerwaarde van ElkWelzijn
<p>Spanningen tussen bevolkingsgroepen en tegenstellingen in de samenleving nemen toe. We zien meer wij/zij denken, meningen worden scherper en extremer. Een incident of probleem wordt onder een vergrootglas gelegd en mensen neigen ertoe om zondebokken aan te wijzen. We zien ‘kortere lontjes’ en meer ongeduld. Minder gesprek en meer ‘gelijk willen hebben’. Er is te weinig dialoog en het ontbreekt aan waardering voor wat en wie anders is.</p> <p>De ‘letterlijke’ tegenstellingen groeien. Sociaal economische gezondheidsverschillen, armoede. Door echte misstanden zoals de toeslagenaffaire kunnen mensen vertrouwen verliezen in een rechtvaardige samenleving. Onderling contact is nodig om escalatie te voorkomen. Dit met aandacht voor gelijkwaardigheid en de stem van ‘gewone mensen’ in het ‘gewone leven’. Zij ervaren niet altijd dat ze worden gehoord. Op weg naar een eerlijke inclusieve samenleving.</p>	<p><i>“Wij kunnen tegen bubbels en polarisatie omdat je bij ons welkom bent. Hoe en wie je ook bent. Wij snappen bubbels, we hebben er zelf een heleboel. Samen van polarisatie naar polonaise. “</i></p> <p>We zijn een diverse organisatie, medewerkers hebben een diverse achtergrond. Dat is helaas nog niet vanzelfsprekend. Deze diversiteit koesteren en voeden we, zodat we hierdoor breed begrip voor en contact hebben met de samenleving.</p> <p>Ons netwerk is divers en een weerspiegeling van de bevolkingssamenstelling van Culemborg.</p> <p>Deze uitdaging betekent dat we signaleren, benoemen en verbinden door groepen en individuen bij elkaar te brengen. Wij signaleren en agenderen breder dan het individu. Polarisation en verdeeldheid zijn een collectief probleem.</p> <p>Onze positie is neutraal- wij zijn er voor de mens- maar zonder dat we gladstrijken waar confrontatie nodig is. We agenderen thema’s die te maken hebben met</p>

<p>Zwaartepunt in de samenwerking ligt bij individuele burgers en groepen burgers of burgerinitiatieven. We blijven heel dicht bij hun dagelijks leven. Naast de samenwerking met hen ligt het zwaartepunt op het Leefbaar Wijkteam.</p>	<p>diversiteit, inclusie en polarisatie. We stimuleren dialoog en ontmoeting. Wij zijn nieuwsgierig en nodigen mensen uit nieuwsgierig te zijn naar wie of wat anders is. Niet iedereen hoeft elkaar leuk te vinden. In diverse groepen inhoudelijke thema's behandelen - opvoeder zijn, ouder worden- versterkt het denken vanuit een gezamenlijke identiteit. We betrekken systematisch inwoners die tot minderheidsgroepen behoren. Zij hebben het meeste verstand van deze onderwerpen omdat het hun eigen leven en ervaring betreft.</p> <p><i>Het effect hiervan is dat mensen elkaar ontmoeten, leren kennen, verschillen en overeenkomsten ervaren en hierdoor prettiger, gelijkwaardiger en met minder conflict samenleven.</i></p>
<p>Post corona samenleving</p>	
<p>Korte omschrijving</p>	<p>Meerwaarde van ElkWelzijn</p>
<p>De corona pandemie maakt duidelijk dat niet alles maakbaar is en dat de mens, en onze manier van leven kwetsbaar is. Dit heeft veel mensen onzeker gemaakt. Kwetsbare groepen zijn het hardst getroffen, dit zegt iets over de verschillen in onze samenleving. Tegelijkertijd is er ook grote bereidheid om te helpen en blijkt het belang van ontmoeting en vrijwillige inzet. Er is meer aandacht voor het thema gezondheid. Ook zijn er allerlei veranderingen gerealiseerd die sneller gingen dan we hadden gedacht. Dit zegt ook iets over de mogelijkheden voor verandering die er zijn. De gevolgen van deze pandemie zien we nu ontvouwen. We weten dat de impact groot zal zijn, maar de rijkwijdte ervan is nog moeilijk te overzien.</p> <p>In de samenwerking ligt het zwaartepunt op het delen en monitoren van signalen in het Sociaal Wijkteam en in het Jeugdoverleg. Afhankelijk van de behoefte komen andere partners in beeld.</p>	<p><i>“Wat is eigenlijk precies het nieuwe normaal?”</i> <i>“Veranderingen kunnen ineens snel gaan.”</i> Met de coronapandemie is er iets ingrijpends gebeurd. Daaraan voorbij gaan, is geen optie. We volgen en monitoren de gevolgen van de pandemie voor de samenleving die wij zien. We signaleren, zowel individuele als collectieve gevolgen. We willen een vangnet zijn voor nieuwe “uitvallers”. We delen die signalen, ontwikkelen bij collectieve kwesties nieuw aanbod en passen onze dienstverlening hierop steeds aan. Dit geldt zowel voor de zorgen als voor de mogelijkheden, nieuwe vragen en innovaties die deze pandemie brengt. Er kon nog veel wel en innovaties zijn snel gegaan. We hebben geleerd hoe wendbaar en snel we zijn als de situatie dit vraagt. We blijven hybride, in een combinatie van fysiek en digitaal werken. Het oude normaal is niet vanzelfsprekend. Inhoudelijke thema's zijn gezondheid, armoede, eenzaamheid. We zien deze pandemie als kans om de prestatie maatschappij en de vanzelfsprekende manier van leven bespreekbaar te maken en vragen rondom zingeving aan de orde te stellen.</p> <p><i>Het effect hiervan is dat duidelijk is wat ons te doen staat na corona en dat er vernieuwing en reflectie plaatsvindt, waardoor we beter om kunnen gaan met (toekomstige) tegenslagen. Kwetsbare mensen krijgen de juiste ondersteuning en leven gezonder.</i></p>

Van strategie naar uitvoering

De beschreven uitdagingen geven ons focus voor de komende jaren. We willen als sociaal werk organisatie grote maatschappelijke vraagstukken beïnvloeden. We willen hierbij ambitieus zijn en binnen onze eigen

mogelijkheden blijven, waarbij onze missie en visie leidend is. Deze missie, visie en onze werkwijze hebben we concreet gemaakt door ons werk in te delen in een viertal thema's: Meedoen en Ontmoeten, Leren en Ontwikkelen, Vrijwillige Inzet en Mantelzorg en Opgroeien en Opvoeden.

We gaan per thema in gesprek met onze stakeholders voor jaarlijkse concretisering. Bij elk nieuw project of plan stellen we vast op welke manier dit een bijdrage levert aan één of meerdere strategische uitdagingen. We toetsen de voorgang van dit plan in onze reguliere cyclus, bestaande overleggen en bijeenkomsten. Dit doen we zowel in- als extern.

Inhoud zorgt voor focus

Wat betekent het kijken met de bril van deze vier uitdagingen voor ons werk de komende jaren? Onderstaand schema geeft hier een schets van, waarmee we visualeren waar je aan kunt denken. Het is geen uitputtende lijst, wel geeft het aan hoe het deze uitdagingen in combinatie met onze inhoudelijke thema's voor focus zorgen.

	Welzijn voorkomt zorg	Van achterstand naar zelfredzaamheid.	bubbels en polarisatie	Post corona samenleving
Meedoen & Ontmoeten	<p>Samenwerkingspartners in hulp en zorgorganisaties zijn betrokken bij ontmoetingsplekken, samen met informele partijen uit de sociale basis.</p> <p>Er zijn bijvoorbeeld lichte vormen van dagbesteding in samenwerking met zorgpartijen. Bijvoorbeeld met het RIBW en Culemborg Herstelt voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.</p>	<p>Er is op de ontmoetingsplekken aandacht voor het zetten van 'de volgende stap naar zelfredzaamheid': naar opleiding, werk, zorg of hulp. Dit betekent bijvoorbeeld dat er gesprekken op locatie zijn, er voorlichting wordt gegeven en er thema's worden behandeld en besproken.</p> <p>We werken samen met ervaringskenners en ervaringsdeskundigen.</p> <p>Er is een uitbreiding van ontmoetingsplekken in Culemborg Oost, o.a. in de Salaamander.</p> <p>De methode kwartiermakerschap waarbij vraag en aanbod in de wijk of van een specifieke doelgroep middels een onderzoekje in</p>	<p>Bij alle ontmoetings- en participatieactiviteiten is er oog voor 'inter-bubbel' ontmoetingen.</p> <p>De methodische werkwijze met een 'sociaal contract' passen we toe bij verschillende doelgroepen zodat draagvlak en inspraak maximaal is. Deze methodiek dragen we uit om anderen te stimuleren ook zo te werken.</p> <p>We zetten community building weer op de agenda.</p>	<p>We zijn extra alert op nieuwe uitvallers en sociaal isolement.</p> <p>We organiseren thema's rondom levensvragen en zingeving, bijvoorbeeld bij verlies of ziekte.</p> <p>Gerichte ondersteuning voor wie door de coronacrisis in de zwaardere zorg terecht is gekomen.</p>

		kaart wordt gebracht, zetten we structureel in als dienst.		
Leren & Ontwikkelen	Vanuit de samenwerkingsverbanden is toeleiding naar het Leerhuis en andere thema- en leergroepen sterk toegenomen. d.m.v. aanpak laaggeletterdheid verbeteren de gezondheidsvooruitzicht en voor inwoners.	Sterke groei van NT1-deelnemers aan het Leerhuis. Dit door middel van extra samenwerking met basisscholen (bereik kinderen èn ouders). Inburgeraars ontvangen begeleiding vanuit het Leerhuis.	We stimuleren diversiteit en inclusie op elk gebied, door inzet van dialooggesprekken (overeenkomsten i.p.v. verschillen) en kennisoverdracht.	Het Leerhuis organiseert themabijeenkomsten over gezondheid en de coronacrisis. Digitale vaardigheden zijn op meerdere plekken, dichtbij, te leren. Diensten van het Leerhuis zijn ook elders in Culemborg beschikbaar.
Vrijwillige inzet & Mantelzorg	Vereenvoudiging, duidelijkheid en samenhang in de keten van vrijwilligerswerk. Bijvoorbeeld doordat er een integraal maatjesproject met één toegangspoort is. Informeel zorg en ondersteuning van mantelzorgers is structureel onderdeel van casusbesprekingen in het sociaal wijkteam en in de contacten met huisartsen.	Vrijwillig actief worden is heel laagdrempelig, er zijn veel verschillende mogelijkheden om in te stappen. Bijv. door vrijwilligersinformatiepunt in de wijk, individuele benadering van nieuwe vrijwilligers en snelle digitale toegang. Inzet op respijtzorg ivm afnemende aantallen mantelzorgers.	Wederkerigheid is een centraal begrip geworden: hulp vragers zijn een andere keer hulp bidders. Gerichte benadering van potentiële vrijwilligers ('sterke inwoners'). Benutten potentieel eigen vrijwilligers door bijeenkomsten en regelmatige raadpleging/bevraging.	De veranderingen in vraag en aanbod van vrijwilligers zijn goed in beeld, worden gemonitord. Flexibele inzet faciliteert o.a. nieuwe vrijwilligers die door de economische recessie hun baan verloren.
Opgroeien & Opvoeden	Het jongerenwerk is nauw verweven met de dienstverlening van het sociaal wijkteam, waardoor alle jongeren die dit nodig hebben snel passende hulp vinden. Jongerenwerk is een onmisbare schakel in jeugdhulp, bijv via lichte individuele coaching als voorliggende voorziening. Het jongerenwerk werkt ook met jongere	Laagdrempelig ondersteunen van ouders bij hun ontwikkeling als opvoeder en ontmoetingsgroepen voor opvoeders zijn uitgebreid. Er is een breed programma van collectieve weerbaarheidstrainingen voor kinderen en jongeren. Jongerenwerk is structureel op school te vinden en werkt voor een groot deel vanuit school.	We zien en bestrijden stigmatisering van jongeren. Onze focus ligt op de positieve kracht van jongeren. We ondersteunen hen om dit ook collectief zichtbaar te maken, door zelf activiteiten op te zetten en contact te hebben met andere inwoners. Jongeren zijn een spiegel van de samenleving. De participatie van jongeren, bijv in	Jongeren bereiken op sociale media is structureel onderdeel van het werk. Het online jongerenwerk als methodiek is vanzelfsprekend. Inzet op bewegen en gezonde voeding jongeren, o.a. door ondersteuning bij buitenspeeldagen, fit/gezond projecten op basisscholen.

	kinderen vanaf de basisschoolleeftijd.		vrijwilligerswerk en als gesprekspartner van de gemeente, is toegenomen	
--	--	--	---	--

Gebruikte bronnen (in willekeurige volgorde)

- De nieuwe route, Anke Siegers (2016)
- Werk heeft het gebouw verlaten,” Tjitske Kramer (2020)
- o.a. KPI model in wording Sociaal Werk Nederland (2020, 2021)
- De machinekamer van de coronacrisis Kim Putters, SCP (2021)
- Verward in Nederland Bauke Koekoek, (2017).
- Eigenwijs transformeren, Verweij Jonker Instituut (2021).
- De rol van raad van toezicht bij innovatie, NVTZ (2021)
- Financieel Dagblad, Culemborg kiest (maart 2021).
- Trends in ouderenzorg 2018-2030 SCP
- “Armoede in Nelderland: wie geen geld heeft, doet niet mee” Follow the Money (2021)
- SCP, NJI en CBS: diverse onderzoeken 2018 t/m 2021
- Mogelijke stijging uitkeringen in 2022, Berenschot Groep (2020)
- Leefbaarheidsmonitor Culemborg 2020
- Scholingsplan ElkWelzijn 2020 -2024 (inclusief competentiescan)
- Tekort aan mantelzorgers en professionals, SCP (2020)
- Versterking van de publieke gezondheid, Verweij Jonker Instituut (2021)
- Werkzame elementen in preventieve opvoedinterventies, Verweij Jonker Instituut (2020)
- Richting! Over het sturen op perspectief voor wijken, Verweij Jonker Instituut (2021)
- Waar staat je gemeente.nl
- De theorie van de presentiebenadering, Andries Baart (2004)

Met speciale dank aan:

Lex Staal, Tjapko van Daalen, Ab Haring, Mischa Peters, Adriana van Veen, Nicky Kuster, Katerina Cechova, jongeren via het jongerenwerk, Raad van Toezicht ElkWelzijn, vrijwilligers en medewerkers van ElkWelzijn.

ⁱ Verward in Nederland, Bauke Koekoek (2017)

ⁱⁱ Eigenwijs transformeren, Verweij Jonker Instituut (2021).

ⁱⁱⁱ Financieel fit rivierenland, samenwerkingsverband tussen welzijnsorganisaties, Rabobank, Schuldhulpmaatje.

^{iv} Financieel Dagblad, Culemborg kiest (maart 2021).

^v SCP: Trends in ouderenzorg 2018-2030

^{vi} Follow the Money: “Armoede in Nelderland: wie geen geld heeft, doet niet mee” (maart 2021)

^{vii} SCP en CBS: diverse onderzoeken 2018 t/m 2021

^{viii} Berenschot: mogelijke stijging uitkeringen in 2022 (juli 2020)

^{ix} Leefbaarheidsmonitor Culemborg 2020

^x Scholingsplan ElkWelzijn 2020 -2024 (inclusief competentiescan)

^{xi} <https://www.andriesbaart.nl/presentie/>